

Сборник съдебна практика

Дело T-715/19

Lukáš Wagenknecht
срещу
Европейски съвет

Определение на Общия съд (осми състав) от 17 юли 2020 година

„Иск за установяване на неправомерно бездействие — Защита на финансовите интереси на Съюза — Борба срещу измамата — Заседание на Европейския съвет — Многогодишна финансова рамка — Финансов регламент — Твърдение за конфликт на интерес на представителя на Чешката република на заседание на Европейския съвет — Твърдение за бездействие на Европейския съвет — Член 130 от Процедурния правилник — Правен интерес — Процесуална легитимация — Произнасяне на Европейския съвет — Преустановяване на неправомерното бездействие — Недопустимост — Член 15, параграф 2 ДЕС — Иск, явно лишен от всякакво правно основание“

1. *Иск за установяване на неправомерно бездействие — Физически или юридически лица — Актове, които ги засягат пряко и лично — Бездействие на Европейския съвет относно изключването на министър-председателя на държава членка от заседанията на тази институция — Иск, предявен от член на Сената на засегнатата държава членка — Липса на пряко и лично засягане — Недопустимост (член 265, трета алинея ДФЕС)*

(вж. т. 25—27)

2. *Иск за установяване на неправомерно бездействие — Произнасяне по смисъла на член 265, втора алинея ДФЕС преди предявяване на иска — Понятие — Отказ да се предприемат действия в съответствие с поканата за това — Включване (член 265, втора алинея ДФЕС)*

(вж. т. 29—32)

3. *Иск за установяване на неправомерно бездействие — Задължение за действие на Европейския съвет — Задължение за изключване на министър-председателя на държава членка от заседанията на тази институция при наличие на твърдение за конфликт на интереси — Липса (член 15, параграф 2 ДЕС; член 265, трета алинея ДФЕС)*

(вж. т. 34—37)

Резюме

В своето определение от 17 юли 2020 г., Wagenknecht/Европейски съвет (Т-715/19), Общият съд обявява за недопустим и при всички положения явно лишен от правно основание предявления от член на Сената на Чешката република иск за установяване на неправомерно бездействие от страна на Европейския съвет относно изключването на министър-председателя на тази държава членка от заседанията на Европейския съвет поради твърдян конфликт на интереси.

В случая на 5 юни 2019 г. г-н Lukáš Wagenknecht (наричан по-нататък „ищецът“), член на Сената на Чешката република, иска от Европейския съвет да изключи министър-председателя на тази държава членка г-н Andrej Babiš от заседания на Европейския съвет за преговори във връзка с финансовите перспективи¹. Искането се основава на твърдян конфликт на интереси на г-н Andrej Babiš, произтичащ, както се твърди, от личните и семейните му интереси в предприятия от групата Agrofert, осъществяваща дейност по-специално в хранително-вкусовата промишленост, тъй като посочените предприятия получавали субсидии от бюджета на Европейския съюз.

На 24 юни 2019 г. Европейският съвет отговаря на поканата за действие, като обяснява на ищеца, че след като Договорът за ЕС² урежда по неприкосновен начин състава на Европейския съвет, Европейският съвет няма право на преценка относно решението кой трябва да представлява всяка държава членка в рамките на тази институция, нито относно решението дали трябва да покани държавния или правителствения ръководител на заседание на Европейския съвет. При това положение той не е в състояние да изключи министър-председателя на Чешката република от поисканите заседания. На 2 юли 2019 г. ищецът иска разяснения във връзка с този отговор по електронната поща. На това електронно съобщение не е изпратен отговор. Затова той предявява иск с основание член 265 ДФЕС за установяване на неправомерно бездействие от страна на Европейския съвет, тъй като посочената институция незаконосъобразно не е предприела действия в отговор на поканата за действие.

На първо място, Общият съд припомня, че за да бъде допустим искът за установяване на неправомерно бездействие³, ищецът трябва да докаже или че би бил адресат на акта, който упрекуваната институция се твърди, че не е приела по отношение на него, или че въпросният акт би го засягал пряко и лично по аналогичен начин с адресата на такъв акт. Освен това той трябва да обоснове правен интерес, чието наличие предполага искът да може чрез резултата си да му донесе лична полза. В случая Общият съд констатира, че актът, чието приемане от Европейския съвет е поискал ищецът, не би бил адресиран от тази институция до него акт, а решение, чийто адресат би бил чешкият министър-председател. Освен това Общият съд подчертава, че дори ищецът да се позовава на качеството си на член на Сената на Чешката република при предприемане на действия в общ интерес, той все пак трябва да докаже възникнал и съществуващ личен интерес от установяването на твърдяното неправомерно

¹ Преговорите във връзка с разглежданите финансови перспективи са относно многогодишната финансова рамка за периода 2021—2027 г.

² Съгласно член 15, параграф 2 ДЕС.

³ Искът за установяване на неправомерно бездействие е предвиден в член 265 ДФЕС, който предвижда в трета алинея: „Всяко физическо или юридическо лице може да сезира Съда съгласно условията, определени в предходните алинеи, за да подаде иск относно пропускането, от страна на дадена институция или даден орган, служба или агенция на Съюза да адресира до него даден акт, с изключение на препоръка или становище“.

бездействие на Европейския съвет. След като ищецът не доказва подобен интерес, условието относно прякото и личното му засягане с оглед на поисканите от Европейския съвет мерки при всички положения не е изпълнено.

На второ място, Общият съд припомня, че член 265 ДФЕС има предвид неправомерно бездействие, което се изразява в неприемане на решение или неизразяване на становище, но не и приемането на акт, различен от този, който заинтересованите лица биха желали да се приеме или са считали за необходим. Поради това Общият съд постановява, че предявеният от ищеца иск за установяване на неправомерно бездействие е недопустим, тъй като Европейският съвет е обяснил ясно причините, поради които не може да предприеме действия в поисканата от ищеца насока. Това произнасяне преустановява бездействието, а подобен отказ при това положение представлява акт, чиято отмяна може да се иска с жалба⁴. Ищецът обаче не е имал намерение да подава такава жалба. Освен това Общият съд уточнява, че електронното съобщение на ищеца от 2 юли 2019 г. не би могло да се счита за нова покана за действие, по която Европейският съвет впоследствие да е пропуснал да предприеме действия.

На трето място, Общият съд добавя, че при всички положения искът е явно неоснователен. Той отбелязва, че Европейският съвет не разполага с никаква свобода на действие, когато свиква държавните или правителствени ръководители на държавите членки на своите заседания⁵. Всъщност държавите членки отговарят за приемането на националните, включително конституционни мерки, позволяващи да се определи дали на заседанията на Европейския съвет те трябва да се представляват от съответните им държавни или правителствени ръководители и евентуално дали определени основания могат да възпрепятстват някой от тях да представлява своята държава членка. Този извод важи в още по-голяма степен, тъй като Съюзът е длъжен да зачита националната идентичност на държавите членки, присъща на техните основни политически и конституционни структури⁶. Поради това Общият съд стига до извода, че очевидно с отказа да изпълни поканата за действие, независимо от това дали представителят на Чешката република е в конфликт на интереси, Европейският съвет не е нарушил член 265, трета алинея ДФЕС.

На четвърто и последно място, що се отнася до твърденията за конфликт на интереси на министър-председателя на Чешката република, Общият съд припомня, че редовността на плащанията, извършени от Съюза в рамките на предоставяните от неговото име и за негова сметка средства в държавите членки, се урежда от актовете на Съюза, приложими за споменатите средства.

⁴ На основание член 263 ДФЕС.

⁵ Съгласно член 15, параграф 2 ДЕС.

⁶ В съответствие с член 4, параграф 2 ДЕС.